6. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

2. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Kazanım: DKAB.6.4.3. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Medine Dönemini değerlendirir.

1. Hz. Muhammed (sav), Medine'de Yahudiler ve diğer inançlara bağlı gruplarla "Medine Sözleşmesi" adı verilen bir anlaşma yaptı. Bu anlaşmanın bazı maddeleri şunlardır:

- Medine'ye bir saldırı olursa şehri birlikte savunacaklar.
- Müslümanlar ve Yahudiler kendi inançlarında serbest olacaklar.
- Müslümanlar ve Yahudiler birbirlerinin düşmanlarıyla ittifak kurmayacaklar.
- Taraflar arasında çıkacak her türlü anlaşmazlıkta, Hz. Muhammed (sav) hakem kabul edilecek.

Verilenlere göre Hz Muhammed'in (sav) bu anlaşmayı yapmaktaki amacını yazınız.

Kazanım: 6.4.3. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Medine Dönemini değerlendirir.

2. Mekke'nin fethinden sonra Kureyşli müşrikler, Mescid-i Haram'a toplanmış, haklarında verilecek hükmü bekliyorlardı. Hz. Muhammed (sav) "Bugün benimle sizin hâliniz, Yusuf ve kardeşlerinin hâli gibidir. Ben de size Yusuf'un dediğini diyeceğim." dedi. Ardından Yusuf suresinin 92. ayetindeki "Bugün sizi kınamak yok, Allah sizi bağışlasın! O, merhametlilerin en merhametlisidir." cümlelerini dile getirerek tavrını ortaya koydu.

Hz. Muhammed'in (sav) tavrının İslam'ın barış ve merhamet anlayışına nasıl bir katkı sağladığını kısaca açıklayınız.

Kazanım: DKAB.6.5.1.Toplumumuzu birleştiren temel değerleri fark eder.

3. Toplumu birleştiren temel değerlerden biri Hz. Muhammed (sav) ve Ehlibeyt sevgisidir. Toplum hayatını şekillendiren birçok uygulamada bunun izlerini görmek mümkündür.

Bu kapsamda gerçekleştirilen uygulamalara iki örnek yazınız.

Kazanım: DKAB.6.5.2. Dinî bayramların ve önemli gün ve gecelerin toplumsal bütünleşmeye olan katkısını yorumlar.

4. Dinî bayramlar; insanların bir araya geldiği, sevgi, saygı ve dayanışma duygularının güçlendiği özel günlerdir. Bu günlerde insanlar arasında toplumsal huzuru ve kardeşlik duygularını pekiştiren davranışlar sergilenir.

Bu davranışlardan birini yazarak davranışın toplumsal bütünleşmeye katkısını açıklayınız.

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 6

KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardaki örnek senaryolarda yer alan sorulardan bazıları tek, bazıları ise birden çok kazanıma erişme durumunu yoklamaktadır.

NOT: Konu soru dağılım tabloları öğretim programında yer alan tüm kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış ancak tabloda sadece soru sorulması planlanan kazanımlara yer verilmiştir.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'na ve Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı

Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği

6. SINIF 2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI VE ÖRNEK SENARYOLAR

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğin benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

6. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ
2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 1

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
ZARARLI ALIŞKANLIKLAR	6.3.1. İslam dininin yasakladığı zararlı alışkanlıklara ayet ve hadislerden örnekler verir.	1
HZ. MUHAMMED'İN HAYATI	6.4.1. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Mekke Dönemini değerlendirir.	1
	6.4.2. Medine'ye hicretin sebep ve sonuçlarını irdeler.	1
	6.4.3. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Medine Dönemini değerlendirir.	1
	6.4.4. Nasr suresini okur, anlamını söyler.	1
TEMEL DEĞERLERİMİZ	6.5.1. Toplumumuzu birleştiren temel değerleri fark eder.	1

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
4 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *2, 3, 5 ve 6. sorular*
2 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1 ve 4. sorular*

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 6

2. SINAV

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 1

Kazanım: 6.3.1. İslam dininin yasakladığı zararlı alışkanlıklara ayet ve hadislerden örnekler verir.

1. "En değerli kazanç kişinin kendi elinin emeğiyle kazandığıdır."

Bu hadisi zararlı alışkanlıklardan kumarla ilişkilendirerek açıklayınız.

Kazanım: 6.4.1. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Mekke Dönemini değerlendirir.

2. Peygamberliğin 11. yılı Hac mevsiminde Hz. Muhammed (sav), Medine'den gelen altı kişilik bir toplulukla karşılaştı. Onlara Allah'ın emirlerini anlattı ve onları Müslüman olmaya davet etti. Müslümanlığı kabul eden bu grup, ertesi yıl 12 kişi olarak Mekke'ye tekrar geldi. Bu grup, Hz. Muhammed'e (sav) "Allah'a şirk koşmamak, hırsızlık yapmamak, yalan ve iftiradan sakınmak, peygambere karşı gelmemek" konularında söz verdi.

Bu metinde bahsedilen olayı ve bu olayın İslam tarihi açısından önemini kısaca yazınız.

SENARYO 1

Kazanım: 6.4.2. Medine'ye hicretin sebep ve sonuçlarını irdeler.

3. Hicretten sonra başlayan Medine Dönemi'nde Müslümanlar bazı ekonomik sorunlar yaşamıştı. Çünkü Medine'ye hicretle beraber muhacirlerin büyük bir kısmı bütün mal varlıklarını Mekke'de bırakmıştı. Bunun yanı sıra Medine'de de farklı sorunlar vardı. Yerli halktan bazı kabileler arasında anlaşmazlıklar yaşanıyordu. Ayrıca farklı dinlere inanan bazı kişiler de Müslümanların gelmesinden rahatsızlık duyuyordu.

Hz. Muhammed'in (sav) yaşanan bu sorunları çözmeye yönelik yapmış olduğu faaliyetler nelerdir? Yazınız.

Kazanım: 6.4.3. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Medine Dönemini değerlendirir.

4. "... Hakkınızda hayırlı olduğu hâlde bir şeyden hoşlanmamış olabilirsiniz. Sizin için kötü olduğu hâlde bir şeyden hoşlanmış da olabilirsiniz. Bunu sadece Allah bilir, siz bilmezsiniz." (Bakara suresi, 216. ayet)

Bu ayeti Hudeybiye Antlaşması'nda yaşananlarla ilişkilendirerek açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: 6.4.4. Nasr suresini okur, anlamını söyler.

5. "Allah'ın yardımı ve fetih geldiğinde, insanların bölük bölük Allah'ın dinine girdiğini gördüğünde Rabbine hamdederek tesbihte bulun ve ondan bağışlanma dile. Çünkü O, tövbeleri çok kabul edendir."

Nasr suresinin anlamından hareketle çıkarılabilecek mesajlar nelerdir?

Kazanım: 6.5.1. Toplumumuzu birleştiren temel değerleri fark eder.

6.
- Vatanımızın bağımsızlığını simgelerler.
- Milletimizin birlik ve beraberliğinin sembolleridirler.

Bu ifadelerde toplumumuzu birleştiren temel değerlerden hangileri anlatılmak istenmektedir? Açıklayınız.

6. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ
2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 2

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
ZARARLI ALIŞKANLIKLAR	6.3.3. Zararlı alışkanlıklardan korunma yollarını tartışır.	1
HZ. MUHAMMED'İN HAYATI	6.4.1. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Mekke Dönemini değerlendirir.	1
	6.4.2. Medine'ye hicretin sebep ve sonuçlarını irdeler.	1
	6.4.3. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Medine Dönemini değerlendirir.	2
TEMEL DEĞERLERİMİZ	6.5.1. Toplumumuzu birleştiren temel değerleri fark eder.	1

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
4 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1, 2, 3 ve 6. sorular*
2 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *4 ve 5. sorular*

2. SINAV

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 6

Adı ve Soyadı: Sınıfı: Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: 6.3.3. Zararlı alışkanlıklardan korunma yollarını tartışır.

1. Birey ve toplumun zararlı alışkanlıklardan korunmasında devlete düşen görevlerden üçünü yazınız.

Kazanım: 6.4.1. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Mekke Dönemini değerlendirir.

2. Hakan ve arkadaşları "Soruyu Bul" adlı oyunu oynamaktadır. Bu oyunda sırası gelen kişi cevapların bulunduğu kâğıtlar arasından bir tanesini seçer ve cevabı okuduktan sonra bu cevabın ait olduğu soruyu tahmin etmeye çalışır. Hakan'ın çektiği kâğıttan aşağıdaki cevap çıkmıştır.

622 yılında 75 kişilik Medineli bir grup Hz. Muhammed (sav) ile buluştu. Medineliler Hz. Muhammed'i (sav), Medine'ye davet ettiler. Onu, eşleri ve çocukları gibi koruyacakları, ona itaatten ayrılmayacakları, iyiliği tavsiye edip kötülükten alıkoyacakları gibi hususlarda söz verdiler.

Buna göre Hakan'ın, cevabını seçtiği kâğıdın sorusu ne olabilir?

SENARYO 2

Kazanım: 6.4.2. Medine'ye hicretin sebep ve sonuçlarını irdeler.

3.
- Mekkeli müşrikler Hz. Muhammed'i (sav) ele geçirerek ona zarar vermek istiyorlardı.
- Müslümanların can ve mal güvenliği kalmamış, ibadet özgürlükleri ellerinden alınmıştı.
- İslam'ın yayılması Mekkeli müşrikler tarafından engelleniyor, Müslümanlara baskı uygulanıyordu.

Bu ifadeler İslam tarihinde hangi önemli olayın yaşanmasına zemin hazırlamıştır? Kısaca açıklayınız.

Kazanım: 6.4.3. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Medine Dönemini değerlendirir.

4. Tarih boyunca çeşitli sebeplerle ortaya çıkan çatışma ve şiddet olayları insanların yurtlarını terk edip başka yerlere sığınmalarına sebep olmuştur. Bu göçler insanları çeşitli sosyal ve ekonomik sorunlarla karşı karşıya bırakmıştır. Benzeri bir durum Hz. Muhammed (sav) zamanında yaşanmıştır.

Hz. Muhammed'in (sav) bu metinde bahsedilen sorunun çözümü için ne yaptığını Medine Dönemi'ni göz önünde bulundurarak kısaca açıklayınız.

SENARYO 2

Kazanım: 6.4.3. Hz. Muhammed'in (s.a.v.) davetinin Medine Dönemini değerlendirir.

5. Aşağıda İslam tarihinde yapılan önemli savaşlara ait bazı bilgiler verilmiştir.

Bedir Savaşı

Müslümanların sayısı yetmiş dördü muhacir, geri kalanı ensardan olmak üzere 305'ti. Müşrikler ise Kureyş kabilesinin hemen bütün kollarından toplanan 1000 kişiden oluşmaktaydı. Aradaki bu farka rağmen Müslümanlar inanç ve azimle geri adım atmayarak büyük bir zafer elde etmişlerdir.

Uhud Savaşı

Hz. Muhammed (sav); düşmanın, Müslümanları arkadan vurmasını önlemek için elli okçuyu Ayneyn tepesine yerleştirdi. Okçulara, ikinci bir emre kadar kesinlikle yerlerinden ayrılmamalarını emretti. Ancak okçuların çoğu, düşmanın bozguna uğradığını görünce ganimetten mahrum kalmamak için yerlerini terk etti. Bu durum savaşın seyrinin Müslümanların aleyhine değişmesine neden oldu.

Hendek Savaşı

Kureyş ve müttefiklerinin çokluğu hakkında alınan haberler üzerine Hz. Muhammed (sav) Müslümanların ileri gelenlerini topladı. Yapılması gerekenler konusunda bu kişilerin fikirlerini sordu. Selman Farisi'nin teklifi üzerine savunmayı takviye için şehrin çevresinde uygun yerlere hendek kazılmasına karar verildi.

Bu bilgilere göre, savaşların gidişatını etkileyen temel tutum ve davranışlar nelerdir? Yazınız.

Bedir Savaşı →

Uhud Savaşı →

Hendek Savaşı →

SENARYO 2

Kazanım: 6.5.1. Toplumumuzu birleştiren temel değerleri fark eder.

6. Birlik ve beraberliğimizi sağlayan ve toplumumuzu ayakta tutan temel değerlerimizden üçünü yazınız.